

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра теорії та методики фізичної культури

інституту фізичної культури
Михайло ЛЯННОЙ
_____ 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика викладання фізичної культури у закладах освіти»

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: А 4.11 Середня освіта (Фізична культура)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура) другий
(магістерський) рівень

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією

Навчально-наукового інституту
фізичної культури

« ____ » _____

Голова: Мороз Л.В., к. пед. н., доц.

Розробник:

Рибалко Петро Федорович - д. пед. н., професор, професор кафедри ТМФК

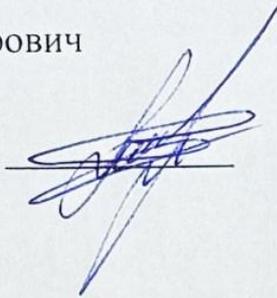
Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури Сум ДПУ імені А. С. Макаренка

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2025р.

Завідувач кафедри

Рибалко Петро Федорович

д. пед. н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 8,5	Магістр	Обов'язкова/ вибіркова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й			
Лекції			
30 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
42 год.		10 год.	
Лабораторні			
---		---	
Самостійна робота			
181 год.		237 год.	
Консультації:			
2год.		2год.	
Вид контролю: екзамен			
Загальна кількість годин - 255			

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування уявлення про ЗО, особливості роботи вчителя, викладача фізичної культури у ЗО, про нормативно-правові документи з фізичного виховання для закладів освіти, про Програму фізичної культури у ЗО, про характеристику особливостей вчителя фізичної культури роботи викладача фізичного виховання, про права та обов'язки викладачів ЗО, уявлення про зміст та організацію професійно-педагогічної освіти у ЗО. Студенти повинні засвоїти знання з дисципліни «Методика викладання фізичної культури у закладах освіти»; теорію та методику навчання студентів різних спеціальностей; вміти підбирати оптимальний вид активної діяльності для учнів та студентів різних спеціальностей; використовувати психологічні та адаптивні прийоми, підходи до розв'язання нестандартних ситуацій; форми організації навчального процесу у закладах освіти; структуру закладу вищої освіти; реалізовувати права та обов'язки викладачів ЗО; проводити лекційні та практичні заняття з фізичної культури з учнями і студентами різних курсів; працювати та розробляти документи планування (навчальний план, навчальну програму, робочу програму тощо).

1. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами є застосування теорії і методів педагогіки, психології, фізичного виховання і спорту, медико - біологічних дисциплін, методик викладання різних модулів занять з фізичної культури, основ наукових досліджень та інших дисциплін для здійснення професійної діяльності.

2. Результати навчання за дисципліною

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі освіти, пов'язані з предметною спеціальністю Середня освіта (Фізична культура), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов
-----------------------------------	--

Знання	<p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, розуміння важливості розвитку й пошанування істини, до застосування знань у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватись принципів тайм-менеджменту</p> <p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, до розробки та презентації освітніх проєктів, до мотивування людей щодо досягнення спільної мети</p>	<p>ПРН 1. Знати й розуміти теоретико-методичні основи фізичного виховання різних груп населення, технології навчання рухових умінь і навичок та розвитку фізичних якостей, гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури</p> <p>ПРН 3. Знати основні принципи побудови безпечного освітнього середовища, правила і рекомендації зі здоров'я - збереження; принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; вимоги та інструменти забезпечення інклюзивного навчання для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладення (розповідь, пояснення, вказівки, розбір, презентація)</p> <p>Методи оцінювання: усне опитування, практична перевірка, презентація результатів виконання завдань (усне опитування, захист індивідуальних завдань, презентації).</p>
	<p>ЗК 6. Здатність до здійснення науково-педагогічних досліджень, прогнозування та презентації їх результатів, до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості</p>	

	<p>ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей</p> <p>ЗК 9. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження</p> <p>ФК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати овокомунікативні уміння та навички учнів, використовувати знання іноземної мови в професійній, інноваційній діяльності</p>	<p>ПРН 6. Володіти сучасними методами та інноваційні освітніми технологіями для розвитку професійно важливих фізичних і психофізичних якостей у майбутніх фахівців</p> <p>ПРН 7. Володіти сучасними методами оцінювання результатів навчання з «Фізичної культури» та моніторингу змін фізичного стану учнів в процесі фізичного</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладення (розповідь, пояснення, вказівки, розбір, презентація)</p> <p>Методи оцінювання: усне опитування, практична перевірка, презентація результатів виконання завдань (усне опитування, захист індивідуальних завдань, презентації).</p>
<p>Уміння</p>	<p>ФК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: розуміти й використовувати теоретико-методичні основи фізичного виховання та практичні уміння з навчання рухових дій, розвитку фізичних якостей; моделювати зміст навчання з предмету «Фізична культура» відповідно до обов'язкових результатів, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати у</p>	<p>ПРН 8. Демонструвати знання методики підготовки і проведення уроків та гурткових занять, організації самостійної роботи, навички конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, педагогічну етику і, як результат, вміння виконувати посадові обов'язки вчителя фізичної культури</p> <p>ПРН 9. Володіти навичками аналізу, систематизації та оцінки передового педагогічного досвіду фізичного виховання для</p>

	<p>здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; формувати ціннісні ставлення у здобувачів освіти</p> <p>ФК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній, дослідницькій діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа</p> <p>ФК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, керуючись педагогічною етикою та високими моральними якостями; усвідомлювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі</p>	<p>подальшого використання на практиці його найкращих напрацювань і основних концепцій, включаючи можливість бути наставником молодших колег у вдосконаленні педагогічної майстерності</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково - пошуковий, дослідницький (розповідь, пояснення, вказівки, показ, демонстрація)</p> <p>Методи оцінювання: усне опитування, письмове опитування, тестування (усне опитування, аналіз, оцінка практичного завдання.</p>
--	---	--

	<p>ФК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єктсуб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учасниками освітнього процесу; здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства</p>	
<p>Комунікація</p>	<p>ФК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів</p> <p>ФК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології в процесі фізичного виховання; організувати спортивно масові заходи для досягнення оптимального фізичного стану здобувачів освіти (у тому числі й з відхиленнями стану здоров'я); формувати культуру здорового та безпечного життя, свідому потребу бути активним та</p>	<p>ПРН 10. Вміти організувати процес фізичного виховання відповідно до державних стандартів з урахуванням інновацій, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільного предмету «Фізична культура», моделювати адекватні засоби та форми занять з учнівською молоддю відповідно до вікових, статевих, морфофункціональних показників учнів, мотивації і рівня їх підготовленості, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, проєктувати оптимальні методики навчально-виховної, фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями (у тому числі з відхиленнями стану здоров'я)</p>

здоровим
ФК 9. Проєктувально-прогностична компетентність як здатність: проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів; розробляти перспективні та оперативні плани, програми; прогнозувати результати освітнього процесу; виконувати і реалізовувати проєкти в галузі освіти

ФК 10. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес викладання предмету «Фізична культура»; організовувати різні види і форми навчально-пізнавальної, дослідницької діяльності учнів; організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів

ФК 11. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання з предмету «Фізична культура», на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання здобувачів освіти; аналізувати та систематизувати передовий досвід фізичного виховання для подальшого використання на практиці його найкращих

ПРН 13. Вміти реалізовувати міжпредметні зв'язки залежно від завдань і змісту освітнього процесу, перевіряти, уточнювати, поповнювати знання, визначати індивідуальні професійні потреби

ПРН 14. Розробляти перспективні та оперативні плани й програми спортивних гуртків

	<p>напрацювань</p> <p>ФК 12. Здатність до навчання впродовж життя: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики</p> <p>ФК 14. Здатність застосовувати сучасні методи й технології для розвитку професійно важливих фізичних і психофізичних якостей учнів</p>	<p>ПРН 15. Використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси</p> <p>ПРН 16. Володіти навичками критичного мислення, міжособистісної комунікації, роботи у колективі, основами професійної мовленнєвої культури, пояснювати стратегію сталого розвитку людства</p>
--	---	---

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Під час оцінювання знань необхідно:

- враховувати ступінь засвоєння матеріалу;
- здійснювати індивідуальний підхід;
- застосовувати гласність оцінки.

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 — 100	<p>Кредит зараховано. контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.</p> <p>Оцінка «відмінно» виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, виявляє особливі творчі здібності. Без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати необхідну інформацію для прийняття рішення у нестандартних ситуаціях. Переконаливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. Має власну позицію по суті поставлених питань.</p>
82 - 89	<p>Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.</p> <p>Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.</p>
74 - 81	<p>Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.</p> <p>Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускаю незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.</p>
64 - 73	<p>Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані посередньо, зі значною кількістю недоліків.</p> <p>Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві</p>

	недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
60 - 63	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
35-59	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем та понять, не орієнтується в змістові основних понять методики викладання фізичної культури у ЗО у якості викладача фізичного виховання.
1 - 34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль												Разом	Підсумковий контроль	Загальна сума
Теми														
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60	25	100
Контроль самостійної роботи														
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 — 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є поточний контроль, комплексні тести, аналітичні звіти, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, якість виконання рухових дій, що є виразом рівня опанування техніки передбачених програмою вправ різних модулів, на практичних заняттях контроль систематичності та активності роботи студентів протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище

Тема 2. Теоретико-методичні основи системи фізичної культури в закладах освіти

Тема 3. Вимоги до сучасного уроку фізичної культури та до занять з фізичного виховання. Характеристика форм і методів організації занять..

Тема 4. Зміст і структура програми з предмету «Фізична культура у закладах освіти. Інноваційні підходи до занять з фізичного виховання які діють в закордонних державах

Тема 5. Теоретичні і методичні основи професійно-прикладної фізичної підготовки учнів та студентів у закладах освіти

Тема 6. Педагогічна майстерність вчителя, викладача фізичної культури.

Тема 7. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Спортивні ігри».

Тема 8. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Гімнастика».

Тема 9. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Легка атлетика».

Тема 10. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Лижна підготовка» та «Плавання».

Тема 11. Особливості розвитку фізичних якостей у учнів та студентів. Оцінка та контроль за рівнем фізичного розвитку та підготовленості.

Тема 12. Навчально-педагогічна документація. Вимоги до планування та ведення документації з фізичної культури у ЗО.

5.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
		Лекції	Практичн	Лабор.	Конс.		Самост.р	Лекції	Практичн	Лабор.	Конс.	Самост.р
Тема 1. Фізична культура як суспільне явище		2	2			1 2	18, 5					
Тема 2. Теоретико - методичні основи системи фізичної культури в закладах освіти.	1 8	2	2			1 4	18					

Тема 3. Вимоги до сучасного уроку фізичної культури та до занять з фізичного виховання. Характеристика форм і методів організації занять.	24	4	2			18	18		1			16
Тема 4. Зміст і структура програми з предмету «Фізична культура у закладах освіти. Інноваційні підходи до занять з фізичного виховання які діють в акордонних державах	21	2	4			15	22		1			20
Тема 5. Теоретичні і методичні основи професійно - прикладної фізичної підготовки учнів та студентів у закладах освіти.	22	2	4			16	20	0,5	1			18

Тема 6. Педагогічна майстерність вчителя, викладача фізичної культури	26	4	6			16	24					22
Тема 7. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Спортивні гри».	26	2	4			20	21		1			20
Тема 8. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля Гімнастика».	16	2	2			12	21	0,5	1			20
Тема 9. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Легка атлетика»	18	2	2			14	21	0,5	1			20
Тема 10. Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Лижна підготовка» та «Плавання»	22	2	4			14	21		1			20

Тема 11. Особливості розвитку фізичних якостей у учнів та студентів. Оцінка та контроль за рівнем фізичного розвитку та підготовленості .	20	2	4			14	22		1		20
Тема 12. Навчально - педагогічна документація. Вимоги до планування та ведення документації з фізичної культури у ЗО	26	4	6	2		14	29	0,5	1	2	25
Усього годин	255	30	42		2	181	255	2	10	2	237

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Фізична культура як суспільне явище.	2	1
2.	Теоретико-методичні основи системи фізичної культури в закладах освіти.	2	
3.	Вимоги до сучасного уроку фізичної культури та до занять з фізичного виховання. Характеристика форм і методів організації занять.	4	
4.	Зміст і структура програми з предмету «Фізична культура у закладах освіти. Інноваційні підходи до занять з фізичного виховання які діють в закордонних державах.	2	
5.	Теоретичні і методичні основи професійно-прикладної фізичної підготовки учнів та студентів у закладах освіти.	2	
6.	Педагогічна майстерність вчителя, викладача фізичної культури.	2	

7.	Особливості методики викладання предмету «Фізична культура» у закладах освіти з модуля «Спортивні ігри».	2	1
8.	Особливості методики викладання предмету «Фізичної культури» у закладах освіти з модуля «Гімнастика».	2	
9	Особливості методики викладання предмету «Фізичної культури» у закладах освіти з модуля «Легка атлетика».	2	
10.	Особливості методики викладання предмету «Фізичної культури» у закладах освіти з модуля «Лижна підготовка» та «Плавання».	2	
11.	Особливості розвитку фізичних якостей у учнів та студентів. Оцінка та контроль за рівнем фізичного розвитку та підготовленості	4	
12.	Навчально-педагогічна документація. Вимоги до планування та ведення документації з фізичної культури у ЗО	4	
	Усього	30	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Фізична культура як суспільне явище	2	2
2	Теоретико-методичні основи системи фізичної культури в закладах освіти	4	
3	Вимоги до сучасного уроку фізичної культури та до занять з фізичного виховання. Характеристика форм і методів організації занять.	4	
4	Зміст і структура програми з предмету «Фізична культура у закладах освіти. Інноваційні підходи до занять з фізичного виховання які діють в закордонних державах	4	2
5	Теоретичні і методичні основи професійно - Прикладної фізичної підготовки учнів та студентів у закладах освіти	4	
6	Педагогічна майстерність вчителя, викладача фізичної культури.	6	2
7	Особливості методики викладання модулів «Легка атлетика» та «Гімнастика».	4	
8	Особливості методики викладання модулів «Лижної підготовки», «Плавання» та	2	

	«Спортивних ігор»		
9	Оцінка та контроль за станом здоров'я та рівнем фізичної підготовленості учнівської та студентської молоді	6	2
10	Навчально-педагогічна документація	6	2
	Усього	42	10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Фізична культура як суспільне явище	12	18
2	Теоретико - методичні основи системи фізичної культури в закладах освіти	14	18
3	Вимоги до сучасного уроку фізичної культури та до занять з фізичного виховання. Характеристика форм і методів організації занять.	16	16
4	Зміст і структура програми з предмету «Фізична культура у закладах освіти. Інноваційні підходи до занять з фізичного виховання які діють в закордонних державах	19	20
5	Теоретичні і методичні основи професійно – прикладної фізичної підготовки учнів та студентів у закладах освіти	16	18
6	Педагогічна майстерність вчителя, викладача фізичної культури.	16	22
7	Особливості методики викладання модулів «Легка атлетика» та «Гімнастика»	26	40
8	Особливості методики викладання модулів «Лижної підготовки», «Плавання» та «Спортивних ігор»	34	40
9	Оцінка та контроль за станом здоров'я та рівнем фізичної підготовленості учнівської та студентської молоді.	14	20
10	Навчально-педагогічна документація	14	25
	Разом	181	237

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Верблюдов І.Б. Лоза Т.О., Чередніченко С.В. Організація і методика оздоровчої фізичної культури: навч. посібник для студентів ВНЗ фізичної культури. Суми: Видавництво СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2011. 244 с.

2. Гвоздецька С. В., Рибалко П. Ф., Прокопова Л. І. Підвищення рівня фізичної підготовленості дітей молодшого шкільного віку на основі використання індивідуальних завдань / С.В. Гвоздецька, П.Ф. Рибалко, Л.І. Прокопова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2016, № 1 (55). – С. 266-272.

3. Дубинська О.Я. Курс лекцій з теорії фізичної культури, фізичного виховання різних груп населення: навч.-метод. посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2013. 248с.

4. Кислий В.М. Організація наукових досліджень: навч. - посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.

5. Кісельов В. О., Рибалко П. Ф. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, 2020, Вип. 3 (44) с. 63 -70 DOI: 10.31376/2410-0897-2020-3-44-63-70

6. Ковальов І. М., Рибалко П. Ф., Корж - Усенко Л. В., Красілов А. Д. Жуков В. Л. Реформування системи фізичного виховання у закладах вищої освіти України *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Науковий журнал – Суми: Сум ДПУ ім. А.С. Макаренка, № 2 (106), 2021

7. Кузь В. Г. Нова українська школа за концепцією розвитку освіти на період 2015 - 2025 рр. // Педагогіка і психологія. Вісник АПН України. Вища школа. Комплект. - 2017. - № 1. - С. 21-26.

8. Іваній І.В. Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту. Суми: Університетська книга, 2014. 128 с.

9. Лоза Т.О., Прокопова Л.І. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Методика викладання фізичного виховання у ЗВО для студентів спец. 014 Середня освіта (Фізична культура): навчально-методичний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 208с.

10. Лянной М. О, Рибалко П. Ф. Методика управління фізкультурно – оздоровчою діяльністю в сучасних закладах середньої освіти / М. Лянной, П. Рибалко, В. Ганчева, А. Красілов // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. Журнал – Суми: 2019., № 4 (88), - С. 280 - 289.

11. Прокопова Л.І., Лоза Т.О., Гвоздецька С.В. Навчально-методичний

комплекс з дисципліни «Теорія і методика фізичної культури для студентів спец. 014 Середня освіта (Фізична культура)»: навчально-методичний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 260с.

12. Прокопова Л.І., Лоза Т.О., Гвоздецька С.В., Рибалко П.Ф., Жуков В.Л., Наскрізна програма практик для студентів 014 Середня освіта (Фізична культура: навчально- методичний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 198 с

13. Рибалко П.Ф., Гвоздецька С.В., Прокопова Л.І. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2016, № 3 (57). – С. 340-347.

14. Рибалко П. Ф. Професійна підготовка учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти [Текст] : монографія / Рибалко П. Ф.; [наук. ред. О. В. Семеніхіна]. - Суми : Цьома С. П., 2019. - 380 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 203-246. - 300 прим. - ISBN 978-617-7487-65-3

15. Рибалко П.Ф. Сучасні технології збереження та відновлення здоров'я молоді в діяльності фахівця з фізичної культури / П. Ф. Рибалко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченко. Вип. 136. Серія : Педагогічні науки. – Чернігів : ЧНПУ, 2016. – С. 181-184.

16. Рибалко П.Ф. Аналіз стану професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти. Фізико-математична освіта. 2019. Випуск 4 (22). Частина 2. С. 39-45. URL: <https://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-635>

17. Рибалко П. Ф. Проблема підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу середньої освіти. *Science and education a new dimension : Pedagogy and Psychology*. 2020. (Будапешт, Угорщина) С. 38 - 42 (*Index Copernicus*)

18. Рибалко П. Ф. Трансформація освітнього простору в Україні в напрямку організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладів загальної середньої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2019. № 19. С. 67-71.

19. Рибалко П. Ф. Особливості управління фізкультурно-оздоровчою діяльністю в закладах загальної середньої освіти сільської місцевості / П.

Рибалко, Ю. Рашевська, В. Кас'ян // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. Журнал – Суми: 2019., № 8 (92), - С. 123 - 133.

20. Теорія та методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. Под. ред. Т.Ю. Круцевич, Н. С. Пангелова, О. Д. Кривчикова. К.: Олимпийская література, Том 1. 2017. 384 с.

21. Сергієнко Л. П. Методика викладання у вищій школі (за професійним спрямуванням фізичне виховання, спорт і здоров'я людини): навчально-методичний комплекс. Миколаїв: Барви України, 2010, 160 с.

22. Теорія та методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Под. ред. Т.Ю. Круцевич, Н.С. Пангелова, О.Д. Кривчикова К.: Олимпийская література, Том 2. 2017. 448 с.

23. Томенко О. А. Взаємозв'язок між показниками соматичного здоров'я, рухової активності, теоретичної підготовленості, оволодіння руховими діями та мотиваційно-ціннісної сфери школярів / О. А. Томенко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 3. – С. 148–150.

24. Шиян Б. М., Папуша В. Г.. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: навчальний посібник. Харків: «ОВС», 2005. 208 с.

25. Язловецька Оксана. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті європейських країн / Оксана Язловецька // Рідна школа. — 2017. — № 3/4. — С. 75-80.

Додаткові:

1. Державна національна програма „Освіта” 2017 (Україна XXI століття).

2. Закон України „Про освіту” // Освіта. 2017. 25 червня.

3. Закон України „Про фізичну культуру та спорт”. К: 2015. С.80.

4. Круцевич Т. Ю. Предмет і зміст теорії і методики фізичного виховання: лекції для студентів, аспірантів та слухачів підвищення кваліфікації, викладачів фіз. виховання. К.: НУФВС, 2001 25 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про вищу освіту».
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
4. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
5. Наказ МОН України від 01.06.2016 за №600 «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» -http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip
6. Наказ МОН України від 31.05.2016 за №506 про затвердження переліку Предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та подання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів. - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Аудіовізуальні, технічні і комп'ютерні засоби навчання: комп'ютер, мультимедійний проектор, екран.

Навчальні аудиторії, які обладнані для проведення лекційних і семінарських занять, презентації лекцій в Power point, спортивний інвентар та обладнання.